

Exposició: **Ramón Gaya. Homenatge a la pintura**

IVAM Institut Valencia d'Art Modern

10 juny – 5 setembre 2010

Comissari: **Pascual Masiá**

Organitzen: **IVAM Institut Valencia d'Art Modern**
Sociedad Estatal Conmemoraciones Culturales
(SECC)

Patrocina:

Amb motiu del centenari del naixement de Ramón Gaya es presenta a l'IVAM l'exposició "Homenatge a la pintura", coorganitzada per la Societat Estatal de Commemoracions Culturals (SECC), amb la que es rememora l'amor per la pintura que va expressar Ramón Gaya amb els seus homenatges als grans pintors del passat. Va ser durant el seu exili a Mèxic quan, lluny dels museus d'Europa, però rodejat de reproduccions dels quadres que apreciava, va decidir fer honor a unes obres que considerava, més que testimonis històrics, plenament vives, perquè anys després del seu d'ésser concebudes continuen commovent qui les contempla.

Aquest homenatge a la pintura no es va limitar a una escola o cultura determinades, ja que cita pintors xinesos o japonesos junt amb espanyols, holandesos o italians, observant més enllà de la seua aparença formal, la seua substància pictòrica.

Amb motiu de l'exposició, s'edita un catàleg que reproduïx les obres exposades i conté textos sobre la vida i l'obra de Ramón Gaya escrits per Andrés Trapiello, Pascual Masiá o Consuelo Císcar i poemes d'Enrique de Rivas, Alex Susana, Carlos Marzal, José Rubio Fresneda, Eloy Sánchez Rosillo, Vicente Gallego, Francisco Brines i Tomás Segovia.

Ramón Gaya (Múrcia 1910-València 2005) . Als deu anys va deixar l'escola per tal de dedicar-se completament a la pintura, amb el recolçament de son pare, aconsellat pels pintors murcians Flores i Garay. En 1928, va aconseguir una beca per viatjar a París, on la il·lusió de trobar-se amb les avantguardes només va ser comparable amb la decepció que li va produir ensopegar amb elles de prop, la qual cosa va fer que dirigira el seu esguard cap al Louvre i, sobretot, cap a El Prado, "el seu" museu, on va trobar als que serien les seues referències pictòriques i els seus mestres al llarg de setanta anys: Tiziano, Rembrandt, Velázquez, Rubens, i tots aquells que d'una manera natural han anat conformant el seu univers pictòric i amb els quals va establir un diàleg que no s'interrompia amb els anys. En tornar a Espanya, Gaya es va instal·lar definitivament a Madrid en 1933, i va participar a les "Misiones pedagógicas" [Missions Pedagògiques] recurrent Espanya i acompanyant Rafael Dieste, Luis Cernuda i Antonio Sánchez Barbudo.

Amb l'esclat de la guerra es va situar al costat de la República, va col·laborar en la revista valenciana *Hora de Espanya*, junt amb Antonio Machado, el mateix Dieste, Gil-Albert, María Zambrano, Bergamín o Luis Cernuda. Amb la fi de la guerra, es va exiliar a Mèxic, on va romandre catorze anys. L'allunyament dels museus europeus, de l'obra dels mestres de la pintura, va ser l'origen dels seus homenatges a Tiziano, Picasso, Velázquez, Van Gogh, Rembrandt, Hokusai, etc que van donar lloc a moltes de les seues pintures. Les seues idees sobre la pintura moderna i les avantguardes i seu caràcter, dedicat al seu treball silenciós, el van convertir en "un dels més profunds i solitaris artistes de l'Espanya del segle XX", i en un dels més inconfundibles i originals.

En 1956 es va traslladar a Roma, on va seguir amb la seua vida solitària i apartada, a penes es relacionava amb una altra exiliada espanyola, María Zambrano, o amb l'escultor Giacomo Manzú i l'escriptora Elena Croce. Després d'un primer retorn a Espanya en 1960, comença a prolongar les seues estades a Barcelona i posteriorment a València, on va instal·lar el seu estudi en 1974. En

aquesta època va escriure i va publicar els seus dos llibres més importants, *El sentimiento de la pintura [El sentiment de la pintura]* (1960) i *Velázquez, pájaro solitario [Velázquez, ocell solitari]* (1969), i va presentar una exposició a Madrid en 1978, que va considerar-se com la seua presentació a Espanya. A partir de 1984, va viure a Madrid, tot i que amb constants desplaçaments a París, Roma, València i Múrcia, ciutat on es va inaugurar el museu que porta el seu nom en 1990. L'IVAM li va dedicar una àmplia exposició l'any 2000.